

Undervisningsplan med slut- og delmål for sløjd

Slutmål efter 9. klasse

Der undervises i sløjd i 5. til 9. klasse

Efter 9. klasse skal eleverne:

- Kunne håndtere hverdagsagtige opgaver og situationer, som har tilknytning til sløjd
- Kunne planlægge et sløjdarbejde, verbalt såvel som visuelt, ud fra egen ide
- Kunne arbejde ud fra en skriftlig og illustreret tekst, vælge passende metoder, redskaber og værktøj, samt håndtere og pleje disse på et funktionelt niveau
- Kunne vælge materialer med henblik på farver, form, økonomi, miljø og funktion og forstå, hvordan forskellige valg påvirker resultatet
- Sammen med kammerater, kunne fremstille teaterkulisser og rekvisitter til teaterforestillinger
- Kunne tage ansvar og vise initiativ, samt kunne samarbejde i sløjdarbejdet
- Kunne beskrive arbejdsprocessen og produktet samt kunne bedømme, hvordan den egne arbejdsindsats har påvirket sløjdarbejdets resultat

Fagets udvikling

5. klasse

De første opgaver kan veksle mellem fantasiprægede og mere formbevidste arbejder. Hvad enten det er brugs- eller dekorationsgenstande som skal laves, skal man være opmærksom på det opdragende og bevidstgørende element der ligger i en symmetrisk form. Efter at have øvet færdighederne på strengere former, vil man lettere kunne skabe harmoni også i det asymmetriske.

Før eleverne når fagundervisningen i sløjd, går man som klasselærer ud med klassen og finder frisk materiale til de første sløjdopgaver. Det første redskab der tages i brug er kniven. Når barnet så i 5. klasse får sløjd går man videre til arbejde med huljern. Men man arbejder til at begynde med mest muligt på overfladen, med konvekse former, uden at udhule særlig meget. Der arbejdes efter billedhugger princippet med at fjerne materiale. En følelse af at have skabt en form som har naturens formprincipper i sig, vil være en god oplevelse for barnet.

Fra begyndelsen formidler man materialekundskab ud fra erfaringen. Det drejer sig om at kende de lokaletræsarter, dernæst de træmaterialer som er almindelige brugs- og handelsvarer. Konkrete

eksempler på opgaver kan være legetøj i form af stiliserede dyrefigurer, fantasiformer med udgangspunkt i selve emnet, eller de mest enkle brugsting.

6. klasse

Børnene på dette alderstrin begynder at få en vis distance til tingene, følelsen for harmoni er tydelig svagere. Samtidig er bevidstheden i stand til at møde større udfordringer, f.eks. med hensyn til præcision og koncentration i arbejdet. Derfor kan man begynde med udhulningsarbejde, som giver en tilsvarende vanskelighedsgrad, både teknisk og formmæssigt. Eleverne tager et vigtigt skridt i retningen af "at blive rigtige håndværkere", de kan nu skabe i større frihed i forhold til mere enkle og naturgivne former, som var det foregående års opgave.

Nu begynder den første produktion af brugsgenstande, udhulede ting som skeer, øser og skåle osv. Der arbejdes fortsat ud fra helheden, dvs. at genstande fremstilles af et emne, uden sammenføjninger.

Efter dette år er eleverne fortrolige med kniv, forskellige jern, sav, fil og rasp. De har også fået erfaring med forskellige former for overfladebehandling og finish.

7. klasse

På dette klassetrin begynder man at arbejde med sammenføjninger, finere save og præcisionsopgaver.

Et eksempel på opgaven i 7. klasse kunne være bevægeligt legetøj.

Et vigtigt metodisk element er at give den samme opgave til hele klassen, men at den formuleres som en ramme, sådan at eleverne får anledning til, at variere facon og funktion i en individuel udførelse.

Af nye værktøjer er det særlig høvlen der tages i anvendelse, men også bor, og enkle måleredskaber som lineal og vinkeljern tage i brug.

Arbejdet skal også planlægges og på dette stadiet gøres det med enkle arbejdsskitser med påskrevne mål. Udførelsen skal også bygge på nøjagtige opmålinger lige som tilpasningen af de enkelte dele kræver en bestemt grad af præcision.

8. klasse

I puberteten kan man iagttage af bestemte virksomheder indenfor håndværk kan have en positiv, næsten en helsebringende effekt på de unge. Et eksempel er opgaven med at høvle et stykke træ plant, med den rigtige tykkelse og vinkel. Der kræves en god rytme i håndteringen af høvlen, en rimelig fysisk viljesindsats og en kontinuerlig opmærksomhed på, hvad der sker. Der arbejdes med dyvelsamlinger og tapninger.

Et eksempel på en opgavetype kan være en hylde, et skab eller et skrin. Planlægning og arbejdstegning udvikles videre. Fra en enkel skitse udarbejdes der nu tegninger i flere plan med defineret målestoksforhold. Man øver detaljeret overføring af mål fra tegning til arbejdsstykke. Der sker for øvrigt en videreudvikling på alle områder, med sammenføjningsteknikker, eksakt brug af stemmejern mm., og materialekundskaben udvides hele tiden. Det er også på dette klassetrin, at kulisser og rekvisitfremstilling til teaterforestillinger tager fart.